

ഇന്ത്യയുടെ സമൃദ്ധ വ്യവസ്ഥയിൽ സുപ്രധാന തീരുമാനങ്ങൾ വന്നേട സമയം. ധനകാര്യ സ്ഥിരതാ സ്ഥാനത്തു നിന്നുള്ള ഒരു കാഴ്ചപ്പാട്

ഭാരതീയ സർക്കാർ ബാങ്ക് 2020 ജൂലൈ 11ന് സംഘടിപ്പിച്ച ഏഴാമത് എസ് ബി ഐ ബാങ്കിംഗ് & ഇക്വലൈറ്റി കോൺഫറൻസിൽ ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് ഗവർണ്ണർ ശ്രീ ശക്തി കാന്ത് ദാസ് നടത്തിയ പരസംഗം.

എല്ലാപേർക്കും സന്തോഷകരമായ സുപ്രഭാതം. ഇന്നത്തെ മുഖ്യ പരഭാഷണം നടത്താൻ എന്തെ ക്ഷണിച്ചതിന് ഭാരതീയ സർക്കാർ ബാങ്കിനു നന്ദി പറയാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു ഇപ്പോൾ പുതുതായി സാധാരണ കാണുന്ന വെർച്വൽ കോൺഫറൻസിങ് രീതിയിൽ ഇത് സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ സംഘാടക സമിതി എടുത്ത ശ്രമങ്ങളെ ഞാൻ ആത്മാർത്ഥമായി അഭിനന്ദിക്കുന്നു ബാങ്കുകളും മറ്റ് ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളും ഇന്ന് കോവിഡ്-19 കണ്ടുണ്ടുള്ള സാമൂഹിക അപകടത്തിന് എതിരെയുള്ള രാജ്യത്തിന്റെ നടപടികളുടെ മുൻനിരയിലാണ്. അവരാണ് ആർബിട്രേറിയുടെ നാണയ, നിയന്ത്രണ, മറ്റു നയ നടപടികളുടെ പരസരണ മാധ്യമങ്ങൾ. അവരാണ് സർക്കാർ പരവ്യാപിക്കുന്ന ധനകാര്യ നടപടികളെ നടപ്പാക്കാൻ ഉത്തരവാദിത്തമുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളെ.

2. തൊഴിലുടമകൾക്കും ക്ഷമേന്തിനും ഉൽപ്പാദനത്തിനും അഭ്യുത്സാഹിതവുമായ പരിപാടികൾ പരയാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയ കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ പൊടിപ്പുറപ്പട്രെൽ സ്പഷ്ടമായും സമാധാന കാലത്തിലേ കഴിഞ്ഞ 100 വർഷത്തെ ഏറ്റവും ഗുരുതരമായ ആരോഗ്യ സാമൂഹിക പരിസന്ധിയാണ്. നിലവിലുള്ള ലോകമെന്തിനും ആഗോള മുഖ്യ ശൃംഖലയ്ക്കും ആഗോള തൊഴിൽ മൂലധന നീക്കങ്ങൾക്കും മാതൃമല ലോകജനസംഖ്യയുടെ വലിയ വിഭാഗത്തിന്റെ സാമൂഹ്യ സാമൂഹിക അവസ്ഥകൾക്കും അത് ക്ഷതം ഏൽപ്പിച്ചു.

3. കോവിഡ്-19 മഹാമാരി നമ്മുടെ സാമൂഹിക ധനകാര്യ സംവിധാനത്തിന്റെ കരുത്തിന്റെയും തിരിച്ചുവരവിനുള്ള കഴിവിന്റെയും ഇതുവരെയുള്ള ഏറ്റവും വലിയ പരീക്ഷണമാണ്. നാം ഇന്ന് അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന അസാധാരണ പരിതസ്ഥിതിയിൽ കനേദ്ര ബാങ്കുകളുടെ പങ്കിനകെടുപ്പിച്ചുള്ള കുറച്ചു മാർഗദർശനം നൽകാൻ ചരിത്രത്തിന് കഴിയുന്നതാണ്. ബജറ്റ് ഹോഴ്സിന്റെ പരമാണ വാക്യത്തിൽ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്ന പുരാതന യുക്തി. **1** കനേദ്രബാങ്കിന് ചാർത്തുന്ന

അവസാന ആശ്ചര്യമായ ഉത്തമരേണിൻ എന്ന് പദവി നൽകുന്ന മാർഗദർശനം സ്വീകരിച്ച് ഇപ്പോഴത്തെ പരതിസന്ധിയിൽ യഥാർത്ഥ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് പിന്തുണ നൽകാനും ധനകാര്യ വ്യവസ്ഥയെ സംരക്ഷിക്കാനും ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് ചരിത്രം കുറിക്കുന്ന പരധാനപ്പെട് ധാരാളം നടപടികൾ എടുത്തിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ നയ പരതികരണങ്ങളുടെ അവസാന വിജയം കുറച്ചുനാൾ കഴിഞ്ഞേ അറിയാനാകൂ എങ്കിലും അവ ഇതുവരെ നന്നായി പരവർത്തിച്ചു എന്ന് തോന്നുന്നു. നമ്മുടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ പരതിസന്ധിയിൽ കൂടെ നയിക്കുന്നതിന് നമ്മുടെ നിശ്ചയവും സമർപ്പണവും ആവർത്തിക്കുമ്പോൾ തന്നെ നമ്മുടെ നടപടികളുടെ ചില മുഖ്യ വശങ്ങൾ എടുത്തുകാട്ടാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

I. നാണയ നയ നടപടികൾ

4. 2019 ഫെബ്രുവരിയ്ക്കും മഹാമാരിയുടെ ശക്തമായ തുടക്കത്തിനും ഇടയിൽ ആകെ 135 ബില്യൺ രൂപയ്ക്കുള്ള റിപ്പോർട്ട് നിരക്ക് കുറവ് വരുത്തി കോൺട്രാക്ട് നാണയനയം അതിനകം തന്നെ ഒരു സഹായകരമായ വിധത്തിൽ ആയിരുന്നു. അക്കാലത്ത് ഉണ്ടായ വർഷം 2019-20 രണ്ട് പകുതിയിൽ ഭക്ഷ്യവിലക്കയറ്റത്തിൽ താൽക്കാലികമായി രൂക്ഷമായ വർദ്ധന ഉണ്ടാക്കിയെങ്കിലും നാണയനയ നിലപാടിൽ ഉണ്ടായ പരകടമായ ഈ മാർഗ്ഗത്തിന്റെ മുഖ്യമായ യുക്തി, വളർച്ചാ മാന്ദ്യത്തിന്റെ സംവദന ശക്തിയെ എതിർദിശയിൽ ആക്കുക എന്ന് തായിരുന്നു. ഈ നയ നിലപാടുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തി വിധത്തിൽ രൊക്കം പണലഭ്യത 2019 ജൂൺ മാസത്തിനുശേഷം ഇതുവരെയും ആവശ്യം ഉള്ളതിനേക്കാൾ ധാരാളം അധികം ആയിട്ടാണ് നിലനിർത്തിയിട്ടുള്ളത് ഈ നടപടികളുടെ സാവധാനത്തിലുള്ള പരയാഹാരം ജനങ്ങളുടെ ജീവനും ജീവിത മാർഗ്ഗത്തിനും അപായം വരുത്തിക്കൊണ്ട് കോവിഡ്-19 അത്യാഹിത സമാനമായ ദുരിതം അതിനൊപ്പം കോൺട്രാക്ട് വന്ന സമയത്ത് സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലെ സാമൂഹിക പരവർത്തിതങ്ങളിൽ ഒരു ചാക്രിക എതിർദിശ ഗമനത്തെ മുന്നോട്ടു നയിക്കാൻ തുടങ്ങുകയായിരുന്നു.

5. കോവിഡ്-19 ലഭ്യയുടെ പരിണാമ സംബന്ധമായ അനിശ്ചിതത്വത്തിന്റെ വളർച്ചയിൽ ഉണ്ടായി വരുന്ന സാമൂഹിക റിസ്കുകളെ പരതിക്ഷിപ്തമാക്കാനും പൊളിസി ട്രാഷനനെ പരമാവധി ആക്കാൻ നയ ഉപാധികളുടെ സമഗ്ര ശ്രമണിയെ ഉപയോഗിച്ച് മുൻകൂട്ടി തന്നെ സാമാന്യ വ്യാപ്തിയുള്ള നാണയനയ നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതും തികച്ചും നിർണായകമായി വന്നു. ദുരിതത്തിൽ മാറിക്കൊണ്ടിരുന്ന സമൂഹ സാമൂഹിക പരിസ്ഥിതിയും വളർച്ചയെ സംബന്ധിച്ച് വഷളായി

കൊണ്ടിരുന്ന ഭാവി വീക്ഷണവും നാണയ നയ സമിതി (എം.പി.സി) യുടെ മിററിങ്ങ്ങ്കൾ പതിവ് ഇടവളുകളിൽ അല്ലാതെ 2020 മാർച്ചിലും വീണ്ടും മെയ് മാസത്തിലും നടത്തേണ്ട ആവശ്യം വന്നു. എം.പി.സി. ഈ രണ്ടു മിററിങ്ങ്കളിലും കൂടി നയ റിപ്പോർട്ട് നിരക്കിൽ മൊത്തം 115 ബ്ലോക്ക് പദ്ധതികളുടെ കുറവ് വരുത്താൻ തീരുമാനിച്ചപ്പോൾ 2019 ഫെബ്രുവരിക്ക് ശേഷം ആകെ നയ റിപ്പോർട്ട് നിരക്ക് കുറച്ചത് 250 ബ്ലോക്ക് പദ്ധതികളായി ഉയർന്നു.

രൊക്കം പണലഭ്യതാ നടപടികൾ

6. കിഴ്നടപ്പ് അനുസരിച്ചുള്ളതും അല്ലാത്തതുമായ നാണയനയവും രൊക്കം പണലഭ്യതാ നടപടികളും കൊണ്ട് റിസർവ് ബാങ്ക് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് കർമ്മപോള വിശ്വാസ്യത പുനസ്ഥാപിക്കുക, രൊക്കം പണലഭ്യത സമർപ്പം ദുരീകരിക്കുക, ധനകാര്യ സ്ഥിതിയിൽ അയവ് വരുത്തുക, ക്രെഡിറ്റ് വിപണികളെ (ബ്രോൺകൾ തുടങ്ങിയവ നിക്ഷേപകർക്ക് നൽകുന്ന കർമ്മപോളങ്ങൾ) പരവർത്തന നിരതം ആകുക ഉല്പാദക ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ധനസഹായം വേണ്ടവരിലേക്ക് വിവേകങ്ങളുടെ ഒഴുക്ക് വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നീ കാര്യങ്ങളാണ്. വിശാലമായ ഉദ്ദേശ്യം എന്ന് ധനകാര്യ സ്ഥിരത സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതോടൊപ്പം വളർച്ച കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ റിസ്കുകൾ ലഘൂകരിക്കുക എന്നതായിരുന്നു. റിസർവ് ബാങ്ക് 2020 ഫെബ്രുവരിക്ക് ശേഷം പരവ്യാപിച്ച രൊക്കം പണലഭ്യതാ നടപടികൾ ഏകദേശം 9.57 ലക്ഷം കോടി രൂപയാണ്. (2019-20 ലെ നാമമാത്ര ജിഡിപിയുടെ ഏകദേശം 4.7 ശതമാനത്തിന് തുല്യം).

II. ധനകാര്യ സ്ഥിരതയും വികസന നടപടികളും

7. മഹാമാരി എത്തുന്നതിന് കുറച്ചുനാളുകൾക്ക് മുൻപേ റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ നിയന്ത്രണപരവും മേൽനോട്ട സംബന്ധവുമായ വിവിധ നടപടികൾ കാരണം രാജ്യത്തിന്റെ ധനകാര്യ സംവിധാനം വളരെ മെച്ചപ്പെട്ട് സ്ഥിതിയിലായിരുന്നു ക്രെഡിറ്റ് അച്ചടക്കം ശക്തിപ്പെടുത്താനും ക്രെഡിറ്റ് കനേദീകരണം കുറയ്ക്കുന്നതിനും ബഹുവിധ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കിയത് കൂടാതെ സമർപ്പം ആസ്തികളുടെ പരിഹാരത്തിനായി ഒരു ചടക്കും നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട് സർക്കാർ 2015-16നും 2019-20 നും ഇടയിലുള്ള അഞ്ചു വർഷക്കാലത്തിനകത്ത് പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകൾക്കുള്ളിലേക്ക് മൊത്തം 3.08 ലക്ഷം കോടി രൂപ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. റിസർവ് ബാങ്കിന്റെയും സർക്കാരിന്റെയും

പരിശ്രമങ്ങളുടെ ഫലമായി ബാങ്ക്വിംഗ് സംവിധാനത്തിന്റെ സമർത്ഥം ആസ്തികളുടെ മുൻപോട്ട് ഉന്തി നിൽക്കൽ കുറഞ്ഞുവരികയും മൂലധനത്തിന്റെ അവസ്ഥ മെച്ചപ്പെടുമെന്നും ചയ്തിരുന്ന്. ഇപ്പോൾ ലഭ്യമായ സംഖ്യകൾ (അവയിൽ ചിലത് താൽക്കാലികമാണ്) പരകാരം ഷഡ്യാൾ വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ (എസ്.സി.ബി കളുടെ) മൊത്തത്തിലുള്ള മൂലധന പര്യാപ്തത 2019 മാർച്ചിലെ 14.3 ശതമാനത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 2020 മാർച്ച് ല് 14.8 ശതമാനം ആയിരുന്ന് പി.എസ്.ബി. കളുടെ സി.ആർ.എ.ആർ (CRAR) 2019 മാർച്ചിലെ 12.2 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 2020 മാർച്ചിൽ 13.0 ശതമാനമായി മെച്ചപ്പെടുത്തി എസ്.സി.ബി.കളുടെ കിടാക്ടം (Gross & Net) യഥാക്രമം 2019 മാർച്ചിലെ 9.1 ശതമാനം, 3.7 ശതമാനം എന്തിൽനിന്നും 2020 മാർച്ചിൽ 8.3 ശതമാനവും 2.9 ശതമാനവും ആയി തീർന്നു. പരമാവിഷൻ കവറേജ് റേഷ്യോ (പി.സി.ആർ) മാർച്ച് 2019 ലെ 60.5 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് മെച്ചപ്പെട്ട് 2020 മാർച്ചിൽ 65.4 ശതമാനമായി. ഇത് കാണിക്കുന്നത് റിസ്ക് ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള ശേഷി അനുസരിച്ച് തിരിച്ചുവരവിനുള്ള ഉയർന്ന പരാപ്തിയാണ്. എസ്.സി.ബി. കളുടെ ലാഭക്ഷമതയും ഈ വർഷം മെച്ചപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. എൻ.ഡി.എഫ്.സി. കളുടെ കിടാക്ടം (Gross and Net) 2019 മാർച്ച് 31ൽ 6.1 ശതമാനവും 3.3 ശതമാനവും ആയിരുന്ന് 2020 മാർച്ച് 31ന് യഥാക്രമം 6.4 ശതമാനവും 3.2 ശതമാനവും ആയി തീർന്നു അവരുടെ സി.ആർ.എ.ആർ 2019-20 കാലത്ത് 20.1 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും നരേയ കുറവുണ്ടായി 19.6 ശതമാനത്തിലേക്കി.

മരണോട് നിയന്ത്രണ ഉദ്യമങ്ങൾ

8. റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ മരണോട് ശ്രമത്തിന് ഒരു പര്യാപ്ത ഉദ്ദേശ്യം ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഭൂമിബലതകൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് വിലയിരുത്താനും മുൻകൈയെടുത്ത് അവ ലഘൂകരിക്കാനും വേണ്ടി സിസ്റ്റങ്ങളെയും ഘടനകളെയും യഥാസ്ഥാനത്ത് സ്ഥാപിക്കുക എന്ന് ഉള്ളതാണ്. കഴിഞ്ഞ ഒരു വർഷക്കാലം സ്ഥിരതകൾ ഒരു ഭീഷണിയാകാൻ ശേഷിയുള്ള സംഭവങ്ങളുടെ വിലയിരുത്തലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയന്ത്രണത്തിനും മരണോട് തിന്നും നരേക് മൊത്തത്തിൽ ഉള്ള ഒരു സമീപനം നടപ്പിലാക്കുക എന്ന് ഉദ്ദേശ്യമുണ്ടായി റിസർവ് ബാങ്ക് അതിന്റെ നിയന്ത്രണ മരണോട് പരവർത്തനങ്ങളെ പുനഃഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് ഈ ഏകീകൃത സമീപനം ബാങ്കുകൾക്കും എൻ,ബി.എഫ്.സി. കൾക്കും ഇടയിലുള്ള കൂടുതലായികൊണ്ടിരിക്കുന്നത്

വലിപ്പം സങ്കീർണ്ണതകൾ അന്തർ സമാപന ബന്ധങ്ങൾ എന്ന് വിവര
 അഭിസംബോധന ചെയ്യുക എന്ന് ലക്ഷ്യം വെച്ചാണ്. ഇതോടൊപ്പം
 ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത് സംബന്ധമായ വിവര പരതി സാമ്യമില്ലായ്മ
 മരണോടും അല്ലെങ്കിൽ നിയന്ത്രണ മധ്യസ്ഥം വഹിക്കൽ എന്ന് വിവര
 കാരണം ഉയർന്നു വരാവുന്ന മൊത്തം സിസ്റ്റത്തിനുള്ള അപകട
 സാധ്യതയെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുക എന്ന് കൂടി ആണ്. കൂടുതലായി
 നഷ്ടസാധ്യത ഉണ്ടാകാവുന്ന സമാപനങ്ങളുടെയും രീതികളുടെയും മരണ
 കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ കണ്ട്രീകരിക്കുന്നതിനായി മരണോടും
 പരവർത്തനത്തിന് ആവശ്യമുള്ള മോഡുലാറിറ്റിയും
 സ്കെയിലബിലിറ്റിയും പരദാനം ചെയ്യുന്നതിനും മരണോടും
 സംബന്ധമായ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ഉചിതമായ വ്യാപ്തിയിൽ പണി
 കോപ്പുകളും സാങ്കേതികവിദ്യയും വിന്യസിച്ചിട്ടുള്ളതിനും
 തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ആശങ്കപ്പെടുത്തുന്ന മേഖലകളെ സംബന്ധിച്ച്
 മരണോടും വഹിക്കുന്ന സമാപനങ്ങളിൽ സമാന്തര അല്ലെങ്കിൽ
 പരമയോധിഷ്ഠിത പഠനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള കഴിവ് കൂട്ടുന്നതിനും
 വേണ്ടി ഒരു അളന്നു കുറിച്ച സമീപനം രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
 യഥാസമയം നടപടി എടുക്കുന്നതിനായി മരണോടും കഴിലുള്ള
 സമാപനങ്ങളുടെ ദുർബലതകൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനും
 വളിപ്പപ്പെടുവരുന്ന നഷ്ട സാധ്യതകളെ തിരിച്ചറിയാനും ആയി
 മരണോടും സമീപനം എന്ന് നിലയ്ക്ക റിസർവ്ബാങ്ക് അതിന്റെ വിദൂര
 നിരീക്ഷണ സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് മനുഷ്യരുടെയും
 സാങ്കേതികവിദ്യയുടെയും ബുദ്ധി ശക്തി ഉപയോഗിച്ച് ഞങ്ങൾ
 മരണോടും തലത്തിലെ കർമ്മങ്ങളെ റഹസ്യ അന്വേഷണ ക്ഷമത
 കൂട്ടുന്നതിനായി ശ്രമം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

9. ദുർബലമായ സമാപനങ്ങളുടെ റിസർവ് ബാങ്ക് അതിന്റെ കൈകാര്യം
 ചെയ്താൽ ഇപ്പോൾ തടസ്സം ഇല്ലാത്ത വിധത്തിൽ ഇത്തരം
 സമാപനങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണത്തിനും അവയുടെ പരശ്നങ്ങൾ
 വിജയകരമായി പരിഹരിക്കുന്നതിനും സഹായകമാകുന്നുണ്ട്. യഥാ
 സമയത്തും വിജയകരം ആയും ഉള്ള യെസ് ബാങ്ക് അതിന്റെ പരശ്നപരിഹാരം ഒരു
 ഉദാഹരണമാണ് സാധ്യമായ എല്ലാ മാർഗ്ഗങ്ങളും അവസാനിപ്പിച്ചശേഷം
 നിക്ഷേപകരുടെ താൽപര്യസംരക്ഷണത്തിനും ധനകാര്യ
 സംവിധാനത്തിന്റെ സ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കുവാനും വേണ്ടി ഞങ്ങൾ
 ഉചിതമായ സമയത്ത് ഇടപെടാൻ തീരുമാനിക്കുമ്പോൾ ബാങ്ക് അതിന്റെ
 മുഖ്യം വേണ്ടതിൽ കൂടുതൽ ആയിരുന്നു. യെസ് ബാങ്ക് പുനർ നിർമ്മാണ
 പദ്ധതി ഇന്ത്യയിലെ മുൻപന്തിയിലുള്ള ധനകാര്യ സമാപനങ്ങൾ
 തമ്മിൽ ഒരു സവിശേഷ പൊതു-സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്ത കൂട്ടായ്മ
 രൂപപ്പെടുത്തുകയും വളരെ പെട്ടെന്നുതന്നെ അത് നടപ്പിലാക്കുകയും

ചയ്തു. അത് ബാങ്ക്നിറം പുനരുദ്യോഗത്തിനും നിക്ഷേപകരുടെ താൽപര്യ സംരക്ഷണത്തിനും ഒപ്പം ധനകാര്യ സ്ഥിരത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും സഹായകമായിത്തീർന്നു നത്യേത്വം നൽകിയ ഭാരതീയ സ്റ്റാറ്റേറ്റ് ബാങ്ക്നിറം അഭിനന്ദിക്കാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു പഞ്ചാബ് മഹാരാഷ്ട്ര സഹകരണ ബാങ്ക്നിറം കാര്യത്തിൽ നഷ്ടം വളരേ കൂടുതൽ ആയതിനാലും നിക്ഷേപങ്ങളുടെ 50 ശതമാനത്തിൽ കൂടുതൽ ഒലിച്ചുപയോതിനാലും ഒരു പ്രാവർത്തിക പരിഹാരം കണ്ടുപിടികുന്നതിന് റിസർവ് ബാങ്ക് എല്ലാ പദ്യതി പങ്ക്കാളികളുമായി കൂടിയാലയോചനയിൽ ഏർപ്പെട്സിരിക്കുകയാണു്.

10. എൻ.ബി.എഫ്.സി കളുടെ കാര്യത്തിൽ പദ്യതി പങ്ക്കാളികളുമായി ഉള്ള സജീവ കൂടിയാലയോചന വളെപ്പെട്ടു വരുന്ന റിസക്കുകളെ തിരിച്ചറിയാനും വഗേത്തിൽ നടപടിയെടുക്കാനും പ്രയയോജനകരമായിരുന്നു. അവരുടെ കൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വലുപ്പവും അന്തർസ്ഥാപന ബന്ധപ്പെടുത്തലും പരിഗണിച്ചു റിസർവ് ബാങ്ക്, ബാങ്ക്നിര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ റിസക് ക്കൊര്യം ചയ്യുന്നതും രൊക്കം പണലഭ്യത ക്കൊര്യം ചയ്യുന്നതുമായ ചടക്കുടിന ശക്തിപ്പെടുത്താൻ നടപടികൾ എടുത്തിട്ടുണു്. നിങ്ങളൾക്ക അറിയാവുന്നതു പയോലെ 5000 കയോടി രൂപയിൽ കൂടുതൽ വലുപ്പമുള്ള ബാങ്ക്നിര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളയോട് പ്രവൃത്തിപരമായി സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളതും വ്യക്തമായ നിശ്ചിത പങ്ക്കും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും ഉള്ളതും ആയ ഒരു ചീഫ് റിസക് ഓഫീസറെ നിയമികുവാൻ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണു്. കൂടാതെ സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള എൻ ബി എഫ് സി കളെ റിസർവ് ബാങ്ക്നിറം നരേിട്ടുള്ള ഇൻസ്പെക്ഷൻ ചടക്കുടിനയെയും വിദൂര സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണത്തിനയെയും കീഴിൽ ക്കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണു്. ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് നിയമം 1934 ന്റെ 2019 ഓഗസ്റ്റ് 1 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന ഭേദഗതിയുടെ ഫലമായി എൻ ബി എഫ് സി കളെ കൂടുതൽ നന്നായി നിയന്ത്രിക്കാനും അവയുടെ മരേനയോട് നടത്താനുമുള്ള റിസർവ് ബാങ്ക്നിറം കഴിവിനെ ബലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണു്. കൂടാതെ ചില വലിയ എൻ ബി എഫ് സി കളും ചില ഭൗമല്യങ്ങളുള്ള എൻ ബി എഫ് സി കളും നിരന്തരമായി അടുത്ത് നിന്ന് നിരീക്ഷിക്കപെടുന്നുണു്.

11. അർബൻ സഹകരണ ബാങ്ക്കളുടെ (യു.സി.ബി കളുടെ) കാര്യത്തിൽ അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഉള്ള ഭൗമല്യങ്ങളെ മുൻകൂടി അറിയുന്നതിനായി റിസക് അടിസ്ഥാനത്തിലും മുൻകൂടി തനിയെ നിശ്ചയിച്ചു ചയ്യുന്നതുമായ ഒരു മരേനയോട് സമീപനത്തിലക്കു

നീങ്ങുവാൻ പരത്യകേ ശ്രമങ്ങളാണ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ദുർബല ബാങ്കുകളെ യഥാസമയം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഉചിതമായ നടപടികൾ എടുക്കുന്നതിനായി സമർത്ഥ- പരിശോധനാ ചടങ്ങ്കൂടാടുകൂടിയ, നരേന്ദ്ര മൂന്നറിയിപ്പ് നൽകുന്ന ഒരു സംവിധാനം രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. യു സി ബി കൾക് രൊക്കം പണലഭ്യത, മൂലധനം, ഐ റ്റി ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കൽ പിന്തുണ എന്നിവ പരദാനം ചെയ്യുന്നതിനായി ഒരു സംഘടനയുടെ രൂപീകരണം അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. യു സി ബി കളുടെ പരമാവധി വായ്പാ പരിധി, വായ്പാ കന്ദ്രരീകരണം കുറയ്ക്കുന്നതിനായി താഴ്ത്തിക്കൊണ്ടുവരികയും യു സി ബി കൾ അവരുടെ പരമപരധാന മഖേലയായ സൂക്ഷ്മ ചരുകിട വായ്പകാരിലകേക് ശ്രദ്ധ കന്ദ്രരീകരിക്കുന്നതിനായി മുൻഗണനാ മഖേലയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളൾ ഗണ്യമായി ഉയർത്തി പരിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് നിയമം 1934, ബാങ്ക്ിൻ റെഗുലേഷൻ ആക്ട്, 1949 എന്നിവയിൽ ഈയിടെ വരുത്തിയ ഭേദഗതികൾ യഥാക്രമം എൻ ബി എഫ് സി കളുടെയും യു സി ബി കളുടെയും മരേനകോട് പരക്രിയകൾ സുകരമാകുകും

മഹാമാരിയോടുള്ള പരതികരണം

12. മഹാമാരിയോടുള്ള പരതികരണത്തിൻറെ ഭാഗമായി റിസർവ് ബാങ്ക് ഇതിനകോടകം തന്നെ പൊതുമണ്ഡലത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള അവരുടെ നടപടികളുടെ ഒരു പരമപര തന്നെ ഏർപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. അതുകൂടാതെ റിസർവ് ബാങ്ക് ശ്രദ്ധ കന്ദ്രരീകരിച്ചത് എല്ലാ നിയന്ത്രിത സ്ഥാപനങ്ങളും കോവിഡ്-19 കൊണ്ടുളള ശിഥിലീകരണം കുറയ്ക്കാനായി വളരെ വഗേത്തിൽ അതിനതിരെയുളള ആകസ്മിക പരതികരണ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും കൂടി ആയിരുന്നൂ. അതനുസരിച്ച പരതിസന്ധിയുടെ ശക്തമായ തുടക്കം മുതൽ തന്നെ നയനടപടികൾ ലക്ഷ്യം വച്ചത് പരവർത്തന സംബന്ധമായ പരശ്നങ്ങളൾ, പരതകീച്ചും ധനകാര്യ കമപോളത്തിൻറെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ തുടർച്ചയും തടസ്സം കൂടാതെയുളള പരവർത്തനങ്ങളും ഉറപ്പു വരുത്തുക എന്നതായിരുന്നൂ. റിസർവ് ബാങ്ക് അതിൻറെ സ്വന്തം പരവർത്തനങ്ങളൾകായി വിപുലമായ ഒരു കാര്യനിർവ്വഹണ തുടർച്ചാ പദ്യതി സജീവമാകുകയും അതകോടൊപ്തം തന്നെ ബാങ്കുകൾ അവരുടെ പരവർത്തന തുടർച്ചാപദ്യതികൾ പരവർത്തിപ്പിച്ചു തുടങ്ങുന്നൂ എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുകയും ചെയ്തു. 2020 മാർച്ച് 16ന് എല്ലാ ബാങ്കുകളോടും നിർണായക പരക്രിയയുടെ സ്ഥിതിനിർണ്ണയം നടത്തുവാനും പരവർത്തന തുടർച്ചാ പദ്യതികളുടെ പുനരവലകോകനം നടത്തുവാനും ഞങ്ങളൾ ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നൂ. എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളോടും അവരുടെ

ബാക്കിപത്രം, ആസ്തിഗുണം, രഹാകം പണലഭ്യത എന്ന്നിവർക്കുമരേൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കോവിഡ്-19 ആഘാതം വിലയിരുത്തുന്നതിനും അവരുടെ റിസ്ക് കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ഉടനടി എടുക്കുവാനും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

13. അടച്ചുപൂട്ടൽ (ബ്രേക്ക് ഡൗൺ) നരേടുചെന്നുള്ള മരേനരോട് പരിശരോധന ഒരു പരിധി വരെ തടസ്സപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതു കരാണ്ട് ഞെങ്ങളുടെ വിദൂര സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണ സംവിധാനം കൂടുതൽ ശക്തമാക്കികരാണ്ടറിക്കുന്നും. വിദൂര സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണ സംവിധാനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം നരേടുപരോകാരെ 'ആപത്തു മണത്തറിഞ്ഞ്' അതരൊഴിവരക്കുവരൻ ആവശ്യമായ നടപടികൾ മുൻകൂടി തുടങ്ങുവരനും സരയ്യമാക്കുക എന്ന്തരണ്. ഇതിന് കമ്പരോള രഹസ്യ വിവരങ്ങൾ ഉപയരഗികകുരയും ലീനമായ ദൂർബലയങ്ങളെക്കുരിച്ച് ധനകരയ സ്മരപനങ്ങളുമരയി നിരന്തര സമ്പരീക്കത്തിൽ തുടരുകയും ചരയ്യണെടതുണ്ട്. വിദൂര വിലയിരുത്തൽ ചടക്കൂട്, സ്മുല സൂക്ഷ്മ ചരങ്ങളെ കണക്കിലെടുക്കുന്നതും കൂടുതൽ വിശകലനരത്മകവും മുന്ന്നിലക്ക് നരോട്മുള്ളതും കൂടാരെ ദൂർബല മഖേലകളുടെയും കടം കരൊളുന്ന്നവരുടെയും മരേനരോട് വിധയെ സ്മരപനങ്ങളുടെയും തിരിച്ചരിയൽ ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നതുമരണ്.

14. റിസർവ് ബരങ്ക് സ്പീകരിച്ചിട്ടുള്ള ബഹുദിശാ സമീപനം ബരങ്കുക്കൾക് മരേൽ മഹരരരി ഏല്പിച്ച പെട്ടണെനുള്ള ആഘരതത്തിൽ നിന്ന്സംസരക്ഷണം നൽകിയിട്ടുണ്ട് എന്ന്നിരീക്കിലും ഇടത്തരം കരലരവധി സംബന്ധിച്ച കരഴ്ചപ്പരട് അനിശ്ചിതമരയും, കരോവിഡ്-19 ലഖേയെ ആശ്രയിച്ചും ആണ് ഉള്ളത്. ഇടത്തരം കരലരവധിക്ക് വണെടിയുള്ള നയ നടപടി തീരൂമരനിക്കുവരൻ എങ്ങനയരണ് ഈ പ്തരിസന്ധി വളിപ്പെട്ടു വരുന്നത് എന്ന് ശ്രദ്ധരപൂർവ്വമുള്ള ഒരു വിലയിരുത്തൽ ആവശ്യമരയി വരും. കരൂതലുകൾ ഉണ്ടരക്കുന്നതും മൂലധനം സമരഹരിക്കുന്നതും വരയ്പര പ്തരവരഹം ഉരപ്പിക്കുന്നതിനു മരത്മല ധനകരയ വ്യവസ്മയിൽ തിരിച്ചുവരവിനുള്ള ശഷി സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും കൂടിയരണ്. ഞെങ്ങൾ അടുത്ത കരലത്ത് (2020 ജൂൺ 19, ജൂലറെ 1) എല്ലര ബരങ്കുകളുടെ നിക്ഷപേം സ്പീകരിക്കരത്ത് എൻ ബി എഫ് സി കളുടെും (5000 കരോടി രൂപ ആസ്തി വലുപ്പമുള്ളവ) നിക്ഷപേം സ്പീകരിക്കുന്ന എൻ ബി എഫ് സി കളുടെും 2020-21 വർഷത്തെ അവരുടെ ബരക്കിപത്രം, ആസ്തി ഗുണം, രഹാകം പണലഭ്യത, ലരഭ ലഭ്യത, മൂലധന പര്യാപ്തത എന്ന്നിവയ്ക്ക് മരേൽ കരോവിഡ്-19 ന്റെ ആഘരതം വിലയിരുത്തരൻ അരിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം

സമർത്ഥ പരിശോധനയുടെ ഫലത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മറ്റ് കാര്യങ്ങളോടൊപ്പം മൂലധന ആസൂത്രണം, മൂലധന സമാഹരണം, അടിയന്തിര രഹായം പണലഭ്യതാ ആസൂത്രണം ഉൾപ്പെടെ സാധ്യമായ ലക്ഷ്യകരണ നടപടികൾ തയ്യാറാക്കി നടപ്പാക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. സമർപ്പ വ്യവസ്ഥയുടെ വിവിധ മേഖലകൾക്ക് തുടർച്ചയായ വായ്പാ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുക, ധനകാര്യ സ്ഥിരത നിലനിർത്തുക എന്നതാണ് ഈ ചിന്ത കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത്.

III മുഖ്യ വെല്ലുവിളികൾ

15. മുൻനോട്ടു പഠനകുമാർശി റിസ്കുകൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് സ്ഥിരമായ നിയന്ത്രണപരവും നയപരവുമായ ശ്രദ്ധ ആവശ്യമായി വരുന്ന കുറച്ചു സമർത്ഥ സ്ഥാനങ്ങൾ ധനകാര്യ വ്യവസ്ഥയിലുണ്ട്. മഹാമാരിയുടെ ആഘാതം അടച്ചുപൂട്ടൽ കൊണ്ടും പരതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന അടച്ചുപൂട്ടലിനു ശേഷമുള്ള സാമ്പത്തിക വളർച്ചയിലെ സങ്കോചം കൊണ്ടും ബാങ്കുകളുടെ നിഷ്കരിയ ആസ്തി വർദ്ധനയിലും മൂലധന ശോഷണത്തിലും കലാശിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് കൊണ്ട് ഒരു പുനർ മൂലധന രൂപീകരണ പദ്ധതി പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകൾക്കും സ്വകാര്യ ബാങ്കുകൾക്കും അത്യാവശ്യമായി തീർന്നിട്ടുണ്ട്. എൻ ബി എഫ് സി വിഭാഗം മൊത്തത്തിൽ പൂർവ്വ സ്ഥിതിയിലേക്ക് വരുന്ന് എന്തോന്നുമ്പോഴും എൻ ബി എഫ് സി കളുടെ മേലും മയുച്ഛൽ ഫണ്ടുകളുടെ മേലും ഉണ്ടാകാവുന്ന വീണ്ടെടുപ്പ് സമർത്ഥം സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണത്തിന് വിധേയമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. മയുച്ഛൽ ഫണ്ടുകൾ, എൻ ബി എഫ് സി കൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന കമ്പോള ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റുകളിലെ പരധാന നിക്ഷേപകരായി തീർന്നിട്ടുണ്ട് എന്നത് കൊണ്ട് ഒരു പരതികുല വിലയിരുത്തൽ കുരുക്കും ബന്ധപ്പെടെ വ്യവസ്ഥാ റിസ്കും വികാസം പരാപിക്കുന്നതിനതിര യഥാസമയത്തുള്ളതും ലക്ഷ്യത്തിലേക്കുള്ളതുമായ നയ ഇടപെടലുകൾ അത്യാവശ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. എൻ ബി എഫ് സി കൾക്കുള്ള ബാങ്കുകളുടെ കടം കോടുകൾ വിഹിതം വർദ്ധിപ്പിക്കൽ, എൻ ബി എഫ് സി കളും ഭവന വായ്പാ പദ്ധതികളും നരേടുന്ന് വിപണി അടിസ്ഥാനമായിട്ടുള്ള വായ്പാ പരതിസന്ധിയുടെ തുടർന്ന് പഠകൾ എന്നീ കാര്യങ്ങളും ശ്രദ്ധയാപൂർവ്വം നിരീക്ഷിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ട്.

16. 2008-09 ലെ ആഗോള സാമ്പത്തിക പരതിസന്ധിയും COVID-19 മഹാമാരിയും ധനകാര്യ വ്യവസ്ഥ നരേടുണ്ടി വരുന്ന നഷ്ടപ്പെടാനുള്ള

സാധാരണ (ട്രെയിൽ റിസ്കുകൾ) അപൂർവമായി മാതൃമേ സംഭവിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് ധാരണയെ തള്ളിക്കളയണം. റിസ്ക് ഇവന്റുകളുടെ സംഭാവനാ വിതരണത്തിൽ (പ്രോബബിലിറ്റി ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷനിൽ) ഞങ്ങൾ കരുതുന്നതിനേക്കാൾ വലിയ നഷ്ടസാധ്യതകളുണ്ട് (fatter tails). ഒരു ജീവിതകാലത്ത് ഒരിയ്ക്കൽ മാത്രം എന്ന് വിശേഷിപ്പിച്ചിരുന്ന ധനകാര്യ വ്യവസ്ഥകളുണ്ടാകുന്ന ആഘാതം ഒരു ദശകത്തിൽ ഒരിക്കൽ എന്നതിനേക്കാളും കൂടുതൽ ആവർത്തിക്കുന്നു എന്ന് തോന്നുന്നു. തദനുസരണം ചരിത്രപരമായ നഷ്ട സംഭവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അളന്ന് കുറിച്ചു വെച്ചിട്ടുള്ള ബാങ്കുകളുടെ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ മൂലധന ആവശ്യങ്ങൾ ഇനിമേൽ നഷ്ടങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളാൻ പര്യാപ്തമാണെന്ന് കരുതാനാവില്ല. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ മൂലധന ആവശ്യകത നിറവേറുക എന്ന് ആവശ്യം തന്നെ. പക്ഷെ അത് ധനകാര്യ സ്ഥിരതയ്ക്കു വേണ്ട മതിയായ ഒരു സ്ഥിതിയല്ല. ആയതിനാൽ ബാങ്കുകളിലെ റിസ്ക് കൈകാര്യം ചെയ്യലിനോടുള്ള സമീപനം അവ ഭൂതകാലത്തുണ്ടായതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ വലുതും വിഭിന്നമായതും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കെ ഉണ്ടാകുന്നതും ആണെന്ന് ഉള്ള ബോധ്യപ്പെടലുമായി ഒതുപമോകണമെന്ന് ഉള്ളത് അലംഘനീയമാണ്. ശ്രദ്ധയും ജാഗ്രതയും ഭാഗ്യം കൊണ്ടുവരുമെന്ന് ഉള്ള പഴമൊഴി ബാങ്കുകൾ ഓരോന്നുണ്ടുണ്ട്. ഓസ്ട്രിയൻ പരാവർത്തനം ചെയ്താൽ 'ഒരു ആഘാതത്തിനു മുന്നിൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടില്ലാത്ത അകപ്പെടുമ്പോഴേക്ക് ഒരു ഭൗതികമായി കരുതാം. എന്നാൽ ഒരു പരാവശ്യത്തിൽ കൂടുതൽ അകപ്പെടുമ്പോൾ ശ്രദ്ധയിലായാമയുടെ ലക്ഷണമാണ്².

17. ഇതിനോടകം എടുക്കപ്പെട്ട നിരവധി നടപടികൾ എന്തൊക്കെത്തന്നെ ആയാലും ഇടത്തരം കാലാവധി മുതൽ ദീർഘകാലാവധി വരെയുള്ള കാലയളവുകളിൽ വളിപ്പപ്പെടുവരാവുന്ന ധാരാളം പരസ്പരങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ മെച്ചപ്പെടുത്തലിന് എല്ലായ്പ്പോഴും സാധ്യതയുണ്ട്. ഈ പരസ്പരങ്ങളെല്ലാം ബാങ്കുകൾക്ക് എങ്ങനെയൊന്നോ, അതുപോലെ എൻ ബി എഫ് സി കൾക്കും മറ്റ് ധനകാര്യ മധ്യവർത്തികൾക്കും പൊതുവായിട്ടുള്ളവയാണ്. റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ മേൽനോട്ട് സമീപനം റിസ്കുകളെ ലഘൂകരിക്കാനും കണക്കു കൂട്ടാനും തിരിച്ചറിയാനുമുള്ള ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കഴിവ് വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ അതിന്റെ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതിനെ കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ്. പുതിയ മേൽനോട്ട് സമീപനം ഇരുദിശകളിലുള്ളതാണ്. നിയന്ത്രിത സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആന്തരിക പരിരോധ പരിവർത്തനങ്ങളെ ബലപ്പെടുത്തുക എന്ന് ആദ്യം;

രണ്ട്മാതായി നരേന്ദ്രയെ ഉള്ള മൂന്നറിയിപ്പ് അടയാളങ്ങളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് പരിഹാര നടപടികൾ എടുക്കുന്നതിൽ കൂടുതലായുള്ള ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരണം.

18. ആന്തരിക പരിരോധ കഴിവുകളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് ലക്ഷണങ്ങളിന്മേൽ എന്തിനേക്കാൾ ദുർബ്ബലങ്ങളുടെ കാരണങ്ങളിന്മേൽ ആണ് വലിയ ഊന്നൽ കൊടുത്തു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ദുർബ്ബല ബാക്ടീരിയകളുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ സാധാരണയായി മോശപ്പെട്ട ആസ്തിഗുണം, ലാഭം ഇല്ലായ്മ, മൂലധന നഷ്ടം, അമിതമായി കടം വാങ്ങൽ, അമിതമായ റിസ്ക് എക്സ്പോഷർ, മോശപ്പെട്ട ബിസിനസ് നടത്തിപ്പ്, രൊക്കം പണലഭ്യതാ ആശങ്കകൾ എന്നിവയാണ്. ഈ വ്യത്യസ്ത ലക്ഷണങ്ങൾ പലപ്പോഴും ഒന്നിച്ചാണ് പുറത്ത് വരുന്നത്. ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ ദുർബ്ബലമാകുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്ന ഒന്നോ അതിലധികമോ അവസ്ഥകളിൽ കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിയും : വ്യാപാര പരിതസ്ഥിതി വെച്ച് നോക്കുമ്പോൾ അനുചിതമായ വ്യാപാര മാതൃകകൾ; മോശപ്പെട്ട, അല്ലെങ്കിൽ ഉചിതമല്ലാത്ത ഭരണ നിർവ്വഹണവും അച്ചുറൻസ് പരിവൃത്തികളും; മാനേജ്മെന്റിന്റെ മോശമായ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കൽ രീതി; ആന്തരിക പരിരോധസാഹചര്യം ഘടകങ്ങളും ബാഹ്യ പദ്ധതി പങ്കാളികളുടെ താല്പര്യങ്ങളുമായുള്ള പൊരുത്തമില്ലായ്മ³.

19. ഞങ്ങൾ പരയുകേപ്പിച്ച് ഊന്നൽ നൽകുന്നത് വ്യാപാര മാതൃകയുടെ വിലയിരുത്തൽ, ഭരണ നിർവ്വഹണവും അച്ചുറൻസ് പരിവൃത്തികളും (അനുവർത്തനം, റിസ്ക് കൈകാര്യം ചെയ്യൽ, ആന്തരിക ഓഡിറ്റ് പരിവൃത്തികൾ) ഇവയാണ് ഉയർന്ന മേൽനോട്ട് ആശങ്കകളുടെ മേഖലകൾ, മേൽനോട്ടത്തിന് വിധേയമാക്കപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഭരണ നിർവ്വഹണ കാര്യങ്ങളെയും അച്ചുറൻസ് പരിവൃത്തികളെയും അപകടത്തിലാക്കിക്കൊണ്ടു പോലും വ്യാപാര കാര്യങ്ങളിലേക്കാണ് പൊതുവെ ചായ്വ് കാണിക്കുന്നത്. അവരുടെ സ്പഷ്ടമാക്കിയിട്ടുള്ള വ്യാപാര തന്ത്രങ്ങളും യഥാർത്ഥ വ്യാപാര പരിവർത്തനങ്ങളും തമ്മിൽ വ്യക്തമായ ബന്ധമില്ലായ്മയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു സമീപനത്തിലേ കാതലായ കാര്യം റിസ്ക്, അനുവർത്തനം, ഭരണ നിർവ്വഹണ സംസ്കാരം എന്നിവ ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കിടയിൽ മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്തിനാണ്. ആഭ്യന്തര ധനകാര്യ വ്യവസ്ഥയുടെ സാഹചര്യം ഓർത്തുകൊണ്ട് തന്നെ ഇപ്പോഴുള്ള നിയന്ത്രണ ചട്ടകൂട്

ആഗോളതലത്തിലേ ഏറ്റെടുക്കാനും നല്ല രീതികളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തുക എന്ന് ഉദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി. റിസർവ് ബാങ്ക് "ഭാരതത്തിലെ വാണിജ്യ ബാങ്കുകളിലെ ഭരണ നിർവഹണം" എന്ന് വിഷയത്തിൽ ഒരു ചർച്ചാപഠനം പുറത്തു വിട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ ചർച്ചാപഠനത്തിൽ ഉന്നതതരം ക്ലാസ്സിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയ ഉടമസ്ഥാവകാശത്തെ മാനേജ്മെന്റിൽ നിന്നും വേർതിരിച്ചുമാറ്റി നിലവിലുള്ള പരമോന്നതസാഹിത്യങ്ങൾ എന്ന് നമുക്ക് ഉടമസ്ഥർ അവരുടെ നിക്ഷേപത്തിൽ നിന്നുള്ള ആദായത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുകയുണ്ടായി. മാനേജ്മെന്റ് തീരുമാനങ്ങളും എല്ലാ പങ്കാളികളുടെയും താല്പര്യ സംരക്ഷണത്തിലാണ് ശ്രദ്ധ വയ്ക്കേണ്ടത്. ഭരണ സമിതി അതിന്റെ ഭാഗത്ത് സ്ഥാപനത്തിന്റെ സംസ്കാരവും മൂല്യങ്ങളും ആവിഷ്കരിക്കണം; താല്പര്യ സംഘർഷങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുകയും കൈകാര്യം ചെയ്യുകയും വേണം; റിസ്ക് എന്തെങ്കിലും ആകാമെന്ന് നിശ്ചയിക്കുകയും അതിനകത്ത് റിസ്കിനെ ഒതുക്കിനിർത്തുകയും വേണം; ഉന്നത മാനേജ്മെന്റിന്റെ മേൽനോട്ടം പരമോന്നതതലത്തിൽ വരുത്തണം. മേൽനോട്ടവും പേപ്പർ അച്ചുററിയ പരമ്പരകളും വ്യത്യസ്ത ഇടങ്ങളിൽ കൂടി ശാക്തീകരിക്കണം. നല്ല ഭരണ നിർവഹണത്തിന്റെ ഈ തത്വങ്ങൾ വലിയ ബാങ്കിനു ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും യഥാകാലം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കും.

IV. മുന്നോട്ടുള്ള വഴി

20. നമ്മുടെ ദൈനംദിന ജീവിതത്തിൽ മഹാമാരി ഏല്പിച്ച ആഘാതം വൻപിച്ചതാണെങ്കിലും എല്ലാ പണം ഒടുക്കൽ വ്യവസ്ഥകളും ധനകാര്യ കമ്മിഷനുകളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള രാജ്യത്തിന്റെ ധനകാര്യ വ്യവസ്ഥ ഒരു തടസ്സവുമില്ലാതെ പരവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നിയന്ത്രണങ്ങളുടെ ഇടകിടയുള്ള ഇളവുകളോട് പരതികരിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്ത്യൻ സർക്കാർ വ്യവസ്ഥ സാധാരണ നിലയിലേക്ക് തിരിച്ചു വരുന്നതിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കാണിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. എന്തിനാണിത് വിതരണ ശൃംഖലകൾ പൂർണ്ണമായും എപ്പോൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കപ്പെടുമെന്ന് ഇപ്പോഴും തീരുമാനിച്ചിട്ടില്ല; ആളുകളുടെ ആവശ്യങ്ങളുടെ അവസ്ഥ സാധാരണ ഗതിയിലേക്കുവരികെ എന്തെങ്കിലും വേണ്ടി വരുമെന്ന്: അതുപോലെ മഹാമാരി നമ്മുടെ ലീനമായ വളർച്ചയിൽ നീങ്ങുന്നതിൽ എന്തുതരം അനന്തരഫലമാണ് അവശേഷിപ്പിച്ചു പോകുന്നത് എന്ന് ഇപ്പോഴും തീരുമാനിച്ചിട്ടില്ല. ഇതിനോടകം സർക്കാർ പരവ്യാപിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നിർമ്മിത ലക്ഷ്യമുള്ള സമഗ്രമായ പരിഷ്കരണ നടപടികൾ രാജ്യത്തിന്റെ പരതീക്ഷിതവളർച്ചയെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനു

സഹായകമായിത്തീരണം. വളരെ വ്യത്യസ്തമായ കോവിഡ് അനന്തര ആഗോള പരിതഃസ്ഥിതികളിൽ സമ്പത് വ്യവസ്ഥകൾക്കു ത്തെ ഉല്പാദന ഘടകങ്ങളുടെ പുനഃവിഭജിപ്പുകൾക്കും ഒപ്പം സാമ്പത്തിക പരവൃത്തിയുടെ വികാസത്തിന്റെ നവീന മാർഗ്ഗങ്ങളും കുറച്ചു പുനഃ സന്തുലനത്തിലേക്കും പുതിയ വളർച്ചാ ചാലക ഘടകങ്ങളുടെ വളിപ്പിലേക്കും നയിക്കപ്പെടുന്നതിനു സാധ്യത ഉണ്ടാകാം. നാണയപരവും ധനസംബന്ധവും നിയന്ത്രണ സംബന്ധവും ഘടനാപരവും ആയ പരിഷ്കാരങ്ങൾ അടങ്ങിയ നയനടപടികൾ ദീർഘകാല തടസ്സങ്ങൾ കുറച്ചുകൊണ്ടുവരുമ്പോൾ തന്നെ സാമ്പത്തിക പരവൃത്തിയിൽ ത്വരിത ഗതിയിലുള്ള ഒരു തിരിച്ചുവരവിന് സാധ്യതയൊരുക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങളെയും പ്രദാനം ചെയ്യും.

21. ഇപ്പോഴത്തെ ആവശ്യം വിശ്വാസ്യത പുനഃസ്ഥാപിക്കുക, ധനകാര്യസ്ഥിരത സംരക്ഷിക്കുക, വളർച്ചയെ ഉത്തജിപ്പിക്കുക, കൂടുതൽ ശക്തമായി തിരിച്ചുവരവ് എന്തിനാണ്. കന്ദേർബാങ്ക്സിന്റെ ഭാഗത്ത് അടങ്ങി ധനകാര്യ സ്ഥിരതയുടെ സംരക്ഷണം, ബാങ്ക്സിന്റെ വ്യവസ്ഥയുടെ ഭേദപരിപാലനം, എന്തിനെയും സാമ്പത്തിക പരവൃത്തി നിലനിർത്തലും തമ്മിലുള്ള സന്തുലനം പരിപാലിപ്പിച്ചു പോകുന്നതിനാണ് യത്നിക്കുന്നത്. കോവിഡ് 19 കണ്ടെയ്ൻമെന്റിനു ശേഷം കൗണ്ടർ-സക്ട്രിക് നിയന്ത്രണ നടപടികളുടെ കർമ്മമായിട്ടുള്ള ചുരുളിപ്പിക്കൽ വളരെ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വമുള്ള ഒരു പാതയാണ് പിന്തുടരേണ്ടത്., ഒപ്പം ധനകാര്യ മഖേലാ നിയന്ത്രണങ്ങളിലുള്ള ഇളവുകൾ, പുതിയ മാനദണ്ഡം എന്ന് കണക്കാക്കി അവയെ ആശ്രയിക്കാതെ സാധാരണ പരവർത്തന സ്ഥിതിയിലേക്ക് തിരിച്ചുവരേണ്ടതുമാണ്. റിസർവ് ബാങ്ക് ധനകാര്യ സ്ഥിരത സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുവാനായി അതിന്റെ സ്വന്തം മരേന്ദ്രോട് ചടക്കുടിന്റെ നിലവാരം ഉയർത്തുകയും ധനകാര്യസ്ഥിരതയുടെ മാറിപ്പൊലിപ്പിക്കുന്ന സഞ്ചാരപാതയുടെ തുടർച്ചയായ വിലയിരുത്തൽ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ബാങ്കുകളും ധനകാര്യ മധ്യവർത്തികളും സഭാ ജാഗരൂകരായിരിക്കേണ്ടതും ഭരണ നിർവഹണം അച്ചുററീസ് പരവൃത്തികൾ, ഒപ്പം റിസ്ക് സംസ്കാരം സംബന്ധിച്ച ക്ഷമത എന്തിനെയും ഗണ്യമായ നിലവാര ഉയർത്തലിന് വിധയേമാക്കേണ്ടതുണ്ട്

22. മഹാമാരി അന്ത്യപൂർവ്വ വിധത്തിലുള്ള ഒരു വലുപ്പവിളി ഉയർത്തുകയാണെന്നുള്ള കാര്യം സത്യമാണ്. എന്തിനെന്നാലും മനുഷ്യന്റെ

ദ്വയനീശ്ചയം, കൂട്ടുചേർന്നുള്ള പരിശ്രമം ബുദ്ധിപൂർവ്വമുള്ള തരങ്ങളെടുപ്പുകൾ, നവീകരണം, എന്തിനവ ഇപ്പോഴത്തെ പ്ലാതിസന്ധിയിൽ നിന്ന് പുറത്തുവരാൻ നമ്മെ വളരെ വലിയ രീതിയിൽ സഹായിക്കും. മഹാത്മാ ഗാന്ധി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് "നിങ്ങളൾ ഇന്ന് ചെയ്യുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചാണ് ഭാവി". ഈ അഭൂതപൂർവ്വമായ സാഹചര്യവുമായി പൊരാടുന്നതിന് റിസർവ് ബാങ്ക് ഇപ്പോൾ എടുത്തിട്ടുള്ള തീരുമാനങ്ങളുടെ ഒരു വിഹഗ വീക്ഷണമാണ് ഞാൻ ഇവിടെ അവതരിപ്പിച്ചത്. നമ്മുടെ നയലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടുന്നതിന് സർക്കാർ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള നടപടികൾക്ക് ഇവ അനുപൂരകമായിരിക്കും എന്ന് എനിക്ക് വിശ്വാസമുണ്ട്. ആയിരക്കണക്കിന് ആളുകളുടെ അക്ഷീണ ശ്രമങ്ങൾക്കൊപ്പം നമ്മുടെ സാമാന്യജനത്തിന്റെ മരിക്കാത്ത ഊർജ്ജസ്വലതയും കാണ്മാൻ ഈ നയപരമായ പ്ലാതിസന്ധി ആശ്രയിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള ഫലം നൽകുമെന്നാണ് എന്റെ ശുഭാപ്തി വിശ്വാസം. ഇത്തരം പരീക്ഷണ സമയങ്ങൾ നമ്മുടെ സാമൂഹിക വ്യവസ്ഥയുടെ തിരിച്ചുവരവിനുള്ള കഴിവിൽ ലോകത്തിന്റെ വിശ്വാസം ബലപ്പെടുത്തുകയെ ഉള്ളൂ. നമ്മൾ ഒന്നിച്ചു ഇത് തള്ളിയിടുകയും നിങ്ങളൾക്ക് നന്ദി.

1. വാൾട്ടർ ബേജഹോട് (1873), ലൊംബാർഡ് സ്ക്വയർ: മണി മാർക്കറ്റിന്റെ വിവരണം (ന്യൂ യോർക്ക്: ചാൾസ് സ്ക്രിബ്നേഴ്സ് സൺസ്)
2. അസസർ ഉദ്യരണി ഓസ്കർ വരൈഡിന്റെ ദി ഇമ്പോർട്ടൻസ് ഓഫ് ബീയിങ് ഏണസ്റ്റ് എന്ന് നാടകത്തിൽ നിന്നും ഉള്ളതാണ്.
3. ബാസൽ കമ്മിറ്റി ഓൺ ബാങ്കിങ് സൂപ്പർവിഷൻ (ജൂലൈ 2015) ഗഡെൽ ലൈൻസ് ഫോർ ഐഡന്റിഫിങ് ആൻഡ് ഡീലിങ് വിത്ത് വീക് ബാങ്ക്സ്.